

Research Article

Journal of Exercise and Sport Sciences Research (JOINESR) 1(1), 10-22, 2021

Received: 29-Jan-2021 Accepted: 24-Nov-2021

SAKARYA UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

Bireylerin Spor Turizmine Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Nurgül TEZCAN KARDAŞ^{1*} , Mehmet Zeki ALPTEKİN² , İbrahim BERKİL³

¹ Spor Bilimleri Fakültesi, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, nurgultezezan@subu.edu.tr

² Spor Bilimleri Fakültesi, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, zekialptekin@gmail.com

³ Spor Bilimleri Fakültesi, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, ibrahimberkil49@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, bireylerin turizme katılma tercihlerinden biri olan spor turizmine yönelik tutumlarını çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Bu amaç doğrultusunda araştırmaya 456 katılımcı gönüllü olarak dahil olmuştur. Araştırma grubuna, araştırmacılar tarafından geliştirilen "Kişisel bilgi formu", Kardaş ve Sadık (2018) tarafından geliştirilen "Spor Turizmine Yönelik Tutum Ölçeği (STYTÖ)" uygulanmıştır. Elde edilen veriler analizleri yapılmak üzere SPSS programına aktarılmıştır. Uygulanan normallik testi sonucunda verilerin normal dağılım göstermeyerek parametrik istatistiklere uygun olmadığı tespit edilmiş ve bu nedenle çalışmada nonparametrik testlerden yararlanılmıştır. Çalışmada, Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır. Yapılan analizlerin sonrasında spor turizmine yönelik tutum ölçeğinin kişisel katkı alt boyutunda kadınlar lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Ayrıca araştırmada "Aktif Spor Yapma Durumu" değişkenine bakıldığından Spor Turizmine Yönelik Tutum'un spor yapanlar lehine anlamlı farklılık gösterdiği görülmektedir. Araştırma sonuçlarına göre aktif spor yapan bireylerin turizm tercihlerinin, spor turizmi odaklı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Turizm, Tutum, Spor Turizmi.

Analysis of Individuals' Attitude to Sports Tourism in Terms of Various Variables

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the attitudes of individuals towards sports tourism, which is one of their preferences for participation in tourism, in terms of various variables. For this purpose, 456 participants voluntarily participated in the study. The "Personal Information Form" developed by the researchers and the "Attitude Scale towards Sports Tourism (STYTÖ)" developed by Kardaş and Sadık (2018) were applied to the research group. The obtained data were transferred to the SPSS program for analysis. As a result of the normality test applied, it was determined that the data did not show normal distribution and were not suitable for parametric statistics and therefore nonparametric tests were used in the study. Mann Whitney U and Kruskal Wallis tests were used in the study. After the analysis, a significant difference in favor of women was found in the personal contribution sub-dimension of the scale of attitude towards sports tourism. In addition, considering the "Active Sports Status" variable in the research, it is seen that the Attitude towards Sports Tourism shows a significant difference in favor of those who do sports. According to the results of

the research, it can be said that the tourism preferences of individuals who do active sports are sports tourism oriented.

Keywords: Sport, Tourism, Attitude, Sport Tourism.

1 GİRİŞ

Gelişen dünyada paralel olarak insanoğlunun ihtiyaçları ve beklentileri de değişim göstermektedir. Teknolojik gelişmelerin sağlamış olduğu kolaylıklarla birlikte beraberinde getirmiş olduğu birçok olumsuz durumdan bahsetmek mümkündür. Bunlardan en önemlilerinden biri ise yoğun iş temposundan kaynaklanan stres ve sosyal ilişkilerin zayıflamasıdır. İnsanların birbirlerine değer vermesi, samimi ilişkiler kurması psikolojik ve fizyolojik olarak sağlıklı olmasına bağlıdır. Bu çok fonksiyonlu sağlıklı olma hali için spor önemli bir araçtır. Yapılan bilimsel araştırmalarla da bilinmektedir ki geçmişi tarih öncesine dayanan spor ve sporla ilişkili etkinlikler, insanların hem fizyolojik hem de psikolojik sağlıklarına olumlu etkiler sağlar. Bu nedenle günümüz hayat şartlarının getirdiği yorgunluk ve stresi azaltması nedeniyle spor etkinliklerinin değeri gün geçtikçe artmaktadır.

Sporun insanoğlu sağlığına olumlu etkilerinin yanı sıra toplumsal ve ekonomik etkilerinden de bahsetmek mümkündür. Günümüzde teknolojik gelişmelere bağlı olarak teknolojik ürünlerin artış göstermesiyle birlikte sporun reklam, tanıtım, sponsorluk faaliyetlerinde kullanılarak insanların ilgisini çekmesi hem eğlendirici hem gelir getirici bir faaliyet olmasından dolayı büyük şirketler tarafından iletişim aracı olarak kullanılması küresel çapta sporun etkisini arttırmıştır. Gelişmiş ülkelerde insanların serbest zaman etkinliklerinin artması ve bu zamanı verimli bir şekilde geçirmek istemeleri sporun popüler olması ile sağlanmaktadır. (Can ve ark.,2000). İnsanlar kendi yaşam alanlarında sporu aktif hale getirmelerinin yanında farklı sosyal çevrelerde de spor amaçlı bulunmayı tercih etmeye başlamıştır. Tüm bu özellikleri sebebi ile günümüzde insanların yaşamının önemli bir parçası haline gelen spor, turizm sektörü ile önemli bir turizm alanı oluşturmaktadır. Ancak bilimsel çerçeveden bakıldığında turizm ve spor turizmi alanında yapılan araştırmalar ve tanımlamalar, insanların seyahate çıkmaları kadar eski bir geçmişe sahip değildir (Küçükaslan,2007). 1990'lı yıllarda başta Kuzey Amerika, Avustralya, Japonya olmak üzere dünyanın birçok ülkesinden katılan bilim insanlarının yapmış olduğu araştırma ve geliştirme çalışmaları neticesinde seyahatlerin spor ile bağlantılı bir şekilde gerçekleştiğini göstermiştir. Kanada'da özel bir örgüt olan "Spor Turizmi 30 Uluslararası Konseyi" tarafından "Spor Turizmi dergisi" yayınlanmaya başlamıştır. Bununla beraber "Tatil Pazarlaması" gibi dergilerde Spor Turizmi konusu yer almaya başlamıştır (Gibson, 2003). Bilimsel olarak ta birlikte anılmaya başlayan spor ve turizm kavramlarının net bir şekilde anlaşılması bu noktada daha da önemini arttırmaktadır. Spor ve Turizm kavramları birbirleri ile yakın ilişkileri olan iki ayrı sektördür. Ayrı sahalarda faaliyet gösterecekler de birbirlerinin ilerlemesinde pozitif katkıları olduğu da bilinen bir gerçektir. Spor ve turizm etkinliklerinin gayelerinin farklı fakat sektörel anlamda büyümelerinde karşılıklı paylarının olduğu söylenebilir. Her iki alanda toplumsal yaşantımızın her evresinde bulunmaktadırlar. İnsanların fiziksel ve zihinsel olarak iyi hissetmek, eğlenmek ve hoşça vakit geçirmek için spor ve turizm etkinliklerine olan talepleri artarak devam edecektir (Şebin, 2018). Bu nedenle spor turizmi kavramı ortaya çıkmış ve kavrama ilişkin birçok farklı tanımlama yapılmıştır. Bunlardan birkaçı ise şu şekildedir.

Hazar(2007) 'e göre insanların sportif faaliyetlere katılmak veya spor faaliyetlerini seyretmek amacıyla turizm olayına katılmasına spor turizmi olarak adlandırılmaktadır. Diğer bir tanımda ise; spor kültürü ile ilgili destinasyonlara yönelik insanların ticari olmayan nedenler ile gerçekleştirdikleri seyahatler olarak adlandırılmaktadır (Pigeassou, 2004). Yine başka bir tanıma bakıldığında; spor turizmi insanların spora katılım amacına ulaşması için turizm hizmetlerinin sunulması olayı olarak ifade edilmektedir (Doğu, 2006). Sporun ve turizmin çok faktörlü yapıya sahip olmaları spor turizmi kavramının da tanımsal olarak çeşitlenmesine yol açmaktadır. Ülkelerin önemli turizm gelir kaynakları arasında yer alan spor turizminin insanlar tarafından doğru anlaşılması spor turizminin işlerliğini artıracaktır. Oysaki ilgili alan yazın incelendiğinde bireylerin spor turizmine karşı bakış açılarını ortaya koyabilecek çalışmaların azlığı önemli bir eksik olarak tespit edilmiştir. Bu eksikğin giderilmesine katkı sağlamada bireylerin spor turizmine karşı mevcut tutumlarının tespiti durum analizi açısından büyük önem arz etmektedir. Bu ihtiyacın giderilmesi açısından kurgulanan çalışmada alan yazına katkı sağlamak hedeflenmiştir.

2 YÖNTEM

Çalışmada, betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, müdahale edilmeksizin kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2008).

2.1 Araştırma Grubu

Araştırma grubunu Sakarya ilinde yaşayan 456 kişi oluşturmaktadır. Araştırma, salgın sürecinde gerçekleşmesi sebebi ile, çalışmada kullanılacak veriler; ölçüm aracı bilgisayar ortamında düzenlenerek çevrimiçi olarak toplanmıştır. Araştırmaya 673 kişi katılmış ancak eksik doldurulan ölçekler araştırmaya dahil edilmemiştir. Araştırma grubunun frekans bilgileri tablo 1 de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırma Grubuna İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Değişken	N	%
Yaş	24 Yaş Altı	70,4
	25 Yaş Üstü	29,6
	Toplam	100,0
Cinsiyet	Kadın	62,3
	Erkek	37,7
	Toplam	100,0
Gelir Düzeyi	2,325 Altı	61,4
	2,326 -4000	22,8
	4001 Üstü	15,8
	Toplam	100,0
Turizm Tercihi	Dinlenme	23,2
	Eğlence	42,8
	Spor	17,1
	Kültürel	16,9
	Toplam	100,0
Aktif Spor Yapıyor musunuz?	Evet	32,5
	Hayır	67,5
	Toplam	100,0

2.2 Veri Toplama Araçları

Araştırma da kullanılan ölçüm aracı 2 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde araştırmacılar tarafından geliştirilen ve katılımcıların demografik özelliklerinin tespit edildiği kişisel bilgi formu 2. Bölümde ise Kardaş ve Sadık (2018), tarafından geliştirilen “Spor Turizmine Yönelik Tutum Ölçeği (STYTÖ)” kullanılmıştır. 14 maddeden oluşan ölçek, içeriği bakımından bireylerin spor turizmine yönelik tutumlarını organizasyon, kişisel katkı, iş olanağı ve ekonomik katkı boyutlardan değerlendiren 4 alt boyutlu ve ters maddesi bulunmayan bir ölçüm aracıdır. Ölçeğin alpha değerleri; “organizasyon” boyutunda .68, “kişisel katkı” boyutunda” .82, “iş olanağı” boyutunda .73, “ekonomik katkı” boyutunda .81, ölçeğin tamamında ise .86 olarak bulunmuştur. Test tekrar test güvenilirliğini belirlemek için yapılan analiz sonucunda ölçeğin iki uygulamada da tutarlı olduğu görülmüştür ($r = .80$). Ölçekte toplam açıklanan varyans 65.216 olarak elde edilmiştir. Bu sonuçlara göre geliştirilen “Spor Turizmine Yönelik Tutum Ölçeği”nin (STYTÖ) 4 faktörlü geçerli, güvenilir ve kullanışlı bir ölçek olduğu belirlenmiştir (Kardaş ve Sadık, 2018).

2.3 Verilerin Toplanması ve Analizi

STYTÖ’ye ilişkin verilerin toplanması çevrimiçi olarak gerçekleşmiştir. Hedef kitleye uygulanan ölçüm aracını 673 kişi yanıtlamış ancak araştırmaya dahil edilemeyecek yeterlilikte olanlar çıkarılarak 456 veri değerlendirmeye alınmıştır. Veriler SPSS 22.0 paket programına aktarılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde kullanılacak testlerin tespiti için normallik testi uygulanmış ve verilerin normal dağılım göstermediği tespit edilmiştir. Normal dağılım göstermeyen verilere nonparametrik testlerden Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis testleri uygulanmıştır.

3 BULGULAR

Bu bölümde, “STYTÖ” den elde edilen verilere ilişkin istatistiksel işlemlere yer verilmiştir.

Tablo 2. Cinsiyet Değişkenine İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	S.Ort	U	Z	p
Kişisel Katkı	Kadın	284	238,82	21494,000	-2,167	,030 *
	Erkek	172	211,47			
	Toplam	456				
Ekonomik Katkı	Kadın	284	223,18	22914,000	-1,126	,260
	Erkek	172	237,28			
	Toplam	456				
İş Olanağı	Kadın	284	226,20	23771,000	-,492	,623
	Erkek	172	232,30			
	Toplam	456				
Organizasyon	Kadın	284	234,87	22616,000	-1,345	,178
	Erkek	172	217,99			
	Toplam	456				
Turizm Tutum Toplam	Kadın	284	232,50	23288,000	-,834	,404
	Erkek	172	221,90			
	Toplam	456				

*p<.05

Tablo 2’te görüldüğü gibi, araştırmaya katılan kitlenin kişisel katkı düzeylerinin cinsiyetlerine göre kadın sıra ortalaması 238,82, erkeklerin sıra ortalaması ise 211,47, p değerinin .030 olduğu gözlemlenmiştir. Bu analiz sonucunda kişisel katkı düzeyinin cinsiyet oranı anlamlı bir şekilde daha yüksek bulunmuştur. Ekonomik katkı düzeyinin cinsiyetlerine göre kadın sıra ortalamasının 223,18, erkeklerin ise 237,28, p değerinin .260, iş olanağı düzeyinin cinsiyetlerine göre kadın sıra

ortalamasının 226,20, erkek sıra ortalaması ise 232,30, p değerinin .623, organizasyon düzeyinin cinsiyetlerine göre kadın sıra ortalamasının 234,87, erkek sıra ortalamasının 217,99, p değerinin .178, turizm tutum düzeyinin kadın sıra ortalamasının 232,50, erkek sıra ortalamasının ise 221,99, p değerinin .404 olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Yaş Değişkenine İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

	Yaş	N	S.Ort	U	Z	p
Kişisel Katkı	24 yaş altı	321	222,83	19846,000	-1,430	,153
	25 yaş ve üstü	135	241,99			
	Total	456				
Ekonomik Katkı	24 yaş altı	321	224,39	20348,000	-1,045	,296
	25 yaş ve üstü	135	238,27			
	Total	456				
İş Olanığı	24 yaş altı	321	224,54	20397,000	-1,016	,309
	25 yaş ve üstü	135	237,91			
	Total	456				
Organizasyon	24 yaş altı	321	218,87	18576,500	-2,442	,015*
	25 yaş ve üstü	135	251,40			
	Total	456				
Turizm Tutum Toplam	24 yaş altı	321	220,33	19046,500	-2,042	,041*
	25 yaş ve üstü	135	247,91			
	Total	456				

*p<.05

Tablo 3'te görüldüğü gibi, araştırmaya katılan kitlenin kişisel katkı düzeylerinin yaşına göre 24 yaş altı sıra ortalamasının 222,83, 25 yaş ve üstü sıra ortalaması ise 241,99, p değeri .153, ekonomik katkı düzeylerinin yaşına göre 24 yaş altı sıra ortalamasının 224,39, 25 yaş ve üstü sıra ortalamasının 238,27, p değerinin .296, iş olanağı düzeylerinin yaşına göre 24 yaş altı sıra ortalamasının 224,54, 25 yaş ve üstü sıra ortalamasının 237,91, p değerinin .309, organizasyon düzeylerinin yaşına göre 24 yaş altı sıra ortalamasının 218,87, 25 yaş ve üstü sıra ortalamasının 251,40, p değerinin 0.015, Organizasyon analizinin sonucunda organizasyon düzeyinin yaş oranı anlamlı bir şekilde yüksek bulunmuştur. Turizm tutum düzeyinin yaşına göre 24 yaş altı sıra ortalamasının 220,33, 25 yaş ve üstü sıra ortalamasının 247,91, p değerinin .041 olduğu görülmektedir.

Tablo 4'de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan kitlenin kişisel katkı gelir düzeyi 2325 altında olanların sıra ortalamasının 224,75, 2326-4000 arası olanların sıra ortalamasının 221,10, 4001 ve üstü sıra ortalamasının 253,77, p değerinin .196, ekonomik katkı gelir düzeyi 2325 altında olanların sıra ortalamasının 236,46, 2326-4000 arası olanların sıra ortalamasının 203.69, 4001 ve sıra ortalamasının 233,38, p değerinin .083, iş olanağı gelir düzeyinin 2325 altında olanların sıra ortalamasının 237,94, 2326-4000 arasında olanların sıra ortalamasının 202,23, 4001 ve üstü sıra ortalamasının 229,73, p değerinin .053, organizasyon gelir düzeyinin 2325 altında olanların sıra ortalamasının 239,73, 2326-4000 arası olanların sıra ortalamasının 216,45, 4001 ve üstü sıra ortalamasının 202,22, p

değerinin .051, turizm tutum gelir düzeyinin 2325 altında olanların sıra ortalamasının 235,33, 2326-4000 arası olanların sıra ortalamasının 206,21, 4001 ve üstü sıra ortalamasının 234,13, p değerinin .145 olduğu görülmektedir.

Tablo 4. “Gelir Düzeyi” Değişkenine İlişkin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Gelir Düzeyi	N	S.Ort	X ²	Df	p
Kişisel Katkı	2325 Altı	28 0	224,75	3,258	2	,196
	2326-4000	10 4	221,10			
	4001 ve Üstü	72	253,77			
	Toplam	45 6				
Ekonomik Katkı	2325 Altı	28 0	236,46	4,978	2	,083
	2326-4000	10 4	203,69			
	4001 ve Üstü	72	233,38			
	Toplam	45 6				
İş Olanığı	2325 Altı	28 0	237,94	5,890	2	,053
	2326-4000	10 4	202,23			
	4001 ve Üstü	72	229,73			
	Toplam	45 6				
Organizasyon	2325 Altı	28 0	239,73	5,942	2	,051
	2326-4000	10 4	216,45			
	4001 ve Üstü	72	202,22			
	Toplam	45 6				
Turizm Tutum Toplam	2325 Altı	28 0	235,33	3,866	2	,145
	2326-4000	10 4	206,21			
	4001 ve Üstü	72	234,13			
	Toplam	45 6				

*p<.05

Tablo 5’te görüldüğü gibi, araştırmaya katılan kitlenin kişisel katkı turizm tercihi değişkeni dinlenme olanların sıra ortalamasının 228,64, eğlence olanların sıra ortalamasının 235,86, spor olanların sıra ortalamasının 230,90, kültürel olanların sıra ortalamasının 207,23, p değerinin .443, ekonomik katkı turizm tercihi değişkeni dinlenme olanların sıra ortalamasının 229,22, eğlence olanların sıra ortalamasının 234,96, spor olanların sıra ortalamasının 224,60, kültürel olanların sıra ortalamasının 215,10, p değerinin .709, iş olanağı turizm tercih değişkeni dinlenme olanların sıra ortalamasının 233,95, eğlence olanların sıra ortalamasının 236,00, spor olanların sıra ortalamasının 205,95, kültürel olanların sıra ortalamasının 224,85, p değerinin .343, organizasyon turizm tercihi değişkeni dinlenme olanların sıra ortalamasının 215,81, eğlence olanların sıra ortalamasının 237,04, spor olanların sıra ortalamasının 210,19, kültürel olanların sıra ortalamasının 242,89, p değerinin ,226, turizm tutum turizm tercihi değişkeni dinlenme olanların sıra ortalamasının 229,92, eğlence olanların

sıra ortalamasının 237,08, spor olanların sıra ortalamasının 214,45, kültürel olanların sıra ortalamasının 219,03, p değerinin .546 olduğu görülmektedir.

Tablo 5. “Turizm Tercihi” Değişkinine İlişkin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Turizm Tercihiniz	N	S.Ort	X ²	Df	p
Kişisel Katkı	Dinlenme	106	228,6 4	2,685	3	,443
	Eğlence	195	235,8 6			
	Spor	78	230,9 0			
	Kültürel	77	207,2 3			
	Toplam	456				
Ekonomik Katkı	Dinlenme	106	229,2 2	1,384	3	,709
	Eğlence	195	234,9 6			
	Spor	78	224,6 0			
	Kültürel	77	215,1 0			
	Toplam	456				
İş Olanığı	Dinlenme	106	233,9 5	3,334	3	,343
	Eğlence	195	236,0 0			
	Spor	78	205,9 5			
	Kültürel	77	224,8 5			
	Toplam	456				
Organizasyon	Dinlenme	106	215,8 1	4,352	3	,226
	Eğlence	195	237,0 4			
	Spor	78	210,1 9			
	Kültürel	77	242,8 9			
	Toplam	456				
Turizm Tutum Toplam	Dinlenme	106	229,9 2	2,128	3	,546
	Eğlence	195	237,0 8			
	Spor	78	214,4 5			
	Kültürel	77	219,0 3			
	Toplam	456				

*p<.05

Tablo 6. “Spor Yapma Durumu” Değişkenine İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

	Aktif Spor Yapıyor Musunuz?	N	S.Ort	U	Z	p
Kişisel Katkı	Evet	148	263,43	17622,000	-3,958	,000*
	Hayır	308	211,71			
	Toplam	456				
Ekonomik Katkı	Evet	148	249,11	19741,000	-2,356	,018*
	Hayır	308	218,59			
	Toplam	456				
İş Olanığı	Evet	148	245,74	20240,500	-1,990	,047*
	Hayır	308	220,22			
	Toplam	456				
Organizasyon	Evet	148	245,11	20333,000	-1,894	,058
	Hayır	308	220,52			
	Toplam	456				
Turizm Tutum Toplam	Evet	148	259,76	18166,000	-3,514	,000*
	Hayır	308	213,48			
	Toplam	456				

*p<.05

Tablo 6’de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan kitlenin spor yapma değişkeninin kişisel katkı alt boyutuna bakıldığında P değerinin .000 olduğu görülmektedir. Sıra ortalamalarına göre (evet sıra ortalaması 263,43, hayır sıra ortalaması 211,71) farkın, spor yapanlar lehine olduğu söylenebilir. Spor yapma değişkeninin ekonomik katkı alt boyutuna bakıldığında P değerinin .018 olduğu görülmektedir. Sıra ortalamalarına göre (evet sıra ortalaması 249,11, hayır sıra ortalaması 218,59) farkın, spor yapanlar lehine olduğu söylenebilir. Spor yapma değişkeninin iş olanağı alt boyutuna bakıldığında P değerinin .047 olduğu görülmektedir. Sıra ortalamalarına göre (evet sıra ortalaması 245,74, hayır sıra ortalaması 220,22) farkın, spor yapanlar lehine olduğu söylenebilir. Spor yapma değişkeninin organizasyon seviyesine göre evet sıra ortalaması 245,11, hayır sıra ortalamasının ise 220,52, p değeri .058 olduğu görülmektedir. Spor yapma değişkeninin turizm tutum alt boyutuna bakıldığında P değeri .000 olduğu görülmektedir. Sıra ortalamalarına göre (evet sıra ortalaması 259,76, hayır sıra ortalaması 213,48) farkın, spor yapanlar lehine olduğu söylenebilir.

4 TARTIŞMA VE SONUÇ

Yapılan araştırmada Sakarya ilinde yaşayan 456 kişinin spor turizmine yönelik tutumları incelenmiş ve bu bölümde elde edilen bulgular değerlendirilerek yorumlanmıştır.

Araştırmada spor turizmine yönelik tutum ölçeğine cinsiyet değişkeni açısından yapılan analiz sonuçlarına göre kişisel katkı alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Farkın kaynağı kontrol edildiğinde kadınlar lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Alan yazın incelendiğinde Turgut (2019); çalışmasında öğrencilerin “cinsiyetleri” ile spor turizmine yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık olduğu belirtilmiştir. Ancak çalışmamızın aksine Turgut (2019)’un çalışmasında erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre organizasyon, kişisel katkı, iş olanağı, ekonomik katkı boyutlarında tutumlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum araştırma gruplarındaki farklılıkların sonuçlar üzerinde önemli değişiklikler yaratabileceği sonucunu düşündürebilir. Diğer taraftan Özdemir(2020) in yapmış olduğu çalışmasında cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. İlgili çalışma kişisel katkı alt boyutu dışında kalan tüm alt boyutlar ve genel tutum açısından çalışmamızla paralellik göstermektedir. Ekici ve Çizel (2015)in yaptığı farklı bir çalışmada kadın-erkek fark etmeksizin insanların turizmle ilgili gelişmelerden kişisel katkı sağladıklarını belirtmiştir. Ayrıca aynı çalışmada araştırmacılar; memnuniyet düzeylerinde bölgelerin gelişim düzeylerine göre sonuçlarda benzerlik veya farklılık olabileceğini söylemektedir. İfadeler değerlendirildiğinde ve çalışmamız ile alan yazında karşılaşılan sonuçların değişkenliği düşünüldüğünde bu durum çalışmayı destekler niteliktedir.

Araştırmanın yaş değişkeni açısından analiz sonuçları incelendiğinde ise organizasyon ve spor turizmine yönelik tutumlarının, 25 yaş ve üzeri bireylerde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Sonuçlara göre yaş dikkate alındığında 25 yaş ve üzeri bireylerin ekonomik özgürlüğe kavuşma oranlarının daha fazla olabileceği bu nedenle spor turizmine ilişkin etkinliklere daha fazla katılabilme imkanları bulunması sebebi ile tutumlarının daha yüksek olacağı düşünülebilir. Silik (2014); çalışmasında spor turizmiyle ilişkili olarak organizasyon kalite algısı ile araştırmaya katılanların yaş değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığını tespit etmiştir. Bu durum çalışma ile ters sonuçlar içermektedir. Buna karşın Turgut(2009) da yapmış olduğu çalışmasında organizasyon alt boyutunda yaş değişkeni açısından anlamlı fark tespit etmiştir. Çalışma araştırmamızla paralellik göstermektedir. İlgili sonuçlar değerlendirildiğinde yaş ilerledikçe spor turizminin organizasyon ayağının ve genel olarak spor turizmine karşı olumlu tutumun arttığı söylenebilir.

Yapılan araştırmada gelir düzeyi değişkenine göre hiçbir alt boyut ve toplam tutumda fark tespit edilememiştir. Araştırmadaki sonuçlara göre gelir düzeyindeki farklılıkların spor turizmine karşı tutumu etkilemediği söylenebilir. Bu durumda spora ilişkin turizmin, her bütçeye cevap verecek çeşitlilikte olmasından kaynaklandığını düşünmek mümkündür. Benzer çalışmalara ilişkin alan yazın tarandığında Özdemir (2020) deki öğrenciler üzerine yapmış olduğu çalışmasında aile gelirlerinin etkisine bakılmıştır. Aile geliri 3001 ve üzeri olan öğrencilerin spor turizmine karşı tutumlarının alt boyutlar ve genel tutum açısından farklılık gösterdiğini belirtmiştir. Bu durumu, aile gelirlerinin yükselmesinin öğrencilerin spor turizmine katılımlarını olumlu yönden etkilemesi olarak açıklamıştır. Turgut (2019) da yapmış olduğu çalışmasında turizm bölümü öğrencilerinin gelir düzeyi değişkeni açısından herhangi bir farklılık tespit edilememiştir. Bu sonuç yapılan araştırma ile paralellik göstermektedir. Buna karşın aynı çalışmanın spor bilimleri fakültesi öğrencilerine bakıldığında iş

olanağı ve ekonomik katkı alt boyutlarında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Tüm sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde meslek seçiminin spor turizmine ilişkin tutumu birçok değişken açısından farklılaştırdığı görülmektedir.

Araştırmada turizm tercih amaçları ile spor turizmine karşı tutumu değerlendirmek amacı ile yapılan analiz sonuçlarına bakıldığında herhangi bir alt boyut ve genel tutum da fark tespit edilememiştir. Bireyler turizmi farklı amaçlar için kullanabilmektedir. Turizm tercihini belirleyen kişisel ihtiyaçlar veya beklentiler süreç içinde farklılık göstermektedir. Spor turizmi de bu farklılığın bir sonucu olarak tercih alanı haline gelmiştir. Bu nedenle diğer turizm amaçları ile spor turizmi tercihinin farklılaşmaması beklenmedik bir sonuç değildir.

Araştırmanın son değişkeni ile aktif spor yapma durumunun spor turizmine tutumunu etkileyip etkilemediği tespit edilmeye çalışılmıştır. Çıkan sonuçlara göre organizasyon alt boyutu hariç tüm alt boyutlar ve genel tutumda spor yapanlar lehine anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bireylerin hayatının bir parçası olan sporun serbest zamanların değerlendirilmesinde önemli bir tercih alanı olan turizm çeşidini etkilemesi beklendik bir sonuçtur. Spor organizasyonlarına ilişkin alan yazın incelendiğinde aktif bir şekilde spor yapan bireylerin gerek aktif gerekse pasif olarak sportif organizasyonlara katılma eğiliminde olduğu görülmektedir.

Sonuç olarak; araştırmaya katılan grubun spor turizmine karşı tutumları değerlendirildiğinde gelir düzeyi dışında tüm değişkenlerde farklılıklar tespit edildiği görülmektedir. Başta ekonomik olmak üzere birçok açıdan turizm sektörüne önemli katkılar sağlayan spor turizmi tercihini etkileyen birçok faktör olduğu görülmektedir. Doğru planlanmış ve doğru hedef kitlenin ihtiyaçlarını karşılamak üzere organize edilmiş bir turizm alanının her alanda fayda düzeyinin artması beklendik bir sonuçtur. Özellikle alan yazında bu alana ilişkin çalışmaların artırılması büyük önem arz etmektedir. Bireylerin ilgili konuya ilişkin mevcut tutumlarının belirlenmesi alanın geliştirilmesi yönünde alınacak kararların temelini oluşturacaktır. Yapılan çalışmanın ilgili araştırma grubu çerçevesinde mevcut durum tespitine ışık tutacak sonuçlar içerdiği söylenebilir. Bu noktada çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı ve ileride yapılacak olan çalışmalara rehber olacağı öngörülmektedir.

Araştırma sonunda şu önerilerde bulunmak mümkündür.

Alana ilişkin araştırmacılar farklı araştırma grupları ile yeni çalışmalar yapabilir. Farklı değişkenler ile spor turizmine ilişkin tutuma etki eden faktörleri tespit etmeye çalışabilir. Elde edilen sonuçlar gerekli kurum kuruluşlar ile paylaşarak spor turizmine katılımı olumlu yönde etkileyecek yeni düzenlemeler yapılabilir. Alana ilişkin nitel çalışmalar ile yeni durum tespitleri yapılmaya çalışılabilir.

Yazar Katkıları

Sorumlu Yazar, Nurgül Tezcan Kardaş: Makale fikrinin oluşturulması, sonuçlara ulaşmak için gereç ve yöntemlerin planlanması, verilerin toplanması, verilerin düzenlenmesi ve bildirilmesi için sorumluluk almıştır. Ayrıca bulguların mantıklı açıklanması ve sunumu, araştırma sırasında literatür taraması ve yazının tamamı için sorumluluk almıştır.

2. Yazar Mehmet Zeki ALPTEKİN: Literatür taraması, verilerin toplanması ve düzenlenmesi süreçlerinde sorumluluk almıştır.

3. Yazar İbrahim BERKİL: Literatür taraması, verilerin toplanması ve düzenlenmesi süreçlerinde sorumluluk almıştır

KAYNAKÇA

- Can, Y. Soyer, F. ve Güven, H.(2000). Spor Hizmetlerinde Verimliliği Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Kongresi Cilt:2 Sporda PsikoSosyal Alanlar, Spor Yönetim Bilimleri. Ankara: 182-200.
- Doğu, G. (2006). Sporun Sosyal ve Ekonomik Faydaları, Sağlıklı Kentler Birliği Toplantısı, 27-28 Nisan, Eskişehir.
- Ekici, R. Çizel, B. (2015). Yerel Halkın Turizm Gelişimi Desteğine İlişkin Tutumlarının Destinasyonların Gelişme Düzeylerine Göre Farklılıkları, Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi. 11, 3.
- Gibson H.J. (2003) SportTourism. An İntroductionToThe Special İssue, Journal Of Sport Management. 7,205-213.
- Hazar, A. (2007). Spor ve Turizm (1. Basım). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Karasar, N. (2008). Bilimsel araştırma yöntemi. (17. Basım). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kardaş, N. T. ve Sadık, R. (2018). Spor Turizmine Yönelik Tutum Ölçeği: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması. Spor Eğitim Dergisi. 2, 29-36.
- Küçükaslan, N. (2007). Özel İlgi Turizmi (1. Basım). Bursa: Ekin Basım Dağıtım.
- Özdemir, B.U. (2020). Spor Bilimleri Fakültesinde Eğitim Gören Öğrencilerin Spor Turizmine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi. Elazığ.
- Pigeassou, C. (2004). Contributiontothe Definition of SportTourism. Journal of Sport&Tourism, 9:3, 287-289.
- Silik, C. (2016) “ Organizasyon Kalite Algısı, Tatmin Düzeyi ve Tekrar Ziyaret Etme Eğilimi Arasındaki İlişkiyi Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: 2013 FIFA 20 Yaş Altı Dünya Kupası Örneği” İnternational, Journal of SportCultureand Science.171-193.
- Şebin, K. (2018). Spor ve Turizm İlişkisi. Ankara: Nobel Yayıncılık,11-186.
- Turgut F. (2019) Turizm Eğitimi ile Spor Bilimleri Eğitimi Lisans Öğrencilerinin Spor Turizmine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (Düzce Üniversitesi Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü,Düzce: 10-60.

© 2020 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).